

Viitojan koulun muutos kaksiohjaajaiseksi

SivL 04.03.2024 § 4

Valmistelija

Alakoulujen rehtori Leea Piispanen, puh. 040 150 5250
Sivistysjohtaja Ville Hirvikoski, puh. 040 150 5230

Sivistyslautakunta on päättänyt § 35 28.4.2010, että kunnan kaksiohjaajainen koulu muutetaan kolmiohjaajaiseksi silloin, kun koulun oppilasmääräennuste on tulevaisuudeksi ja sitä seuraavina kolmena vuotena vähintään 40.

Kleemolan koulu muuttui kaksiohjaajaiseksi lukuvuoden 2010-2011 alusta, kun koulun oppilasmäärä oli 33. Sykäräisen koulu muuttui kaksiohjaajaiseksi, kun koulun oppilasmäärä oli 29.

Viitojan koulun oppilasmäärä laski lukuvuonna 2022-2023 37 oppilaaseen. Lukuvuonna 2023-2024 koulussa on opiskellut 35 oppilasta. Ennusteen mukaan tulevana lukuvuonna oppilaita olisi 32 ja sitä seuraavina lukuvuosina ainakin lukuvuoteen 2027-2028 saakka joka vuosi alle 40 oppilasta.

Kunnanvaltuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2024 on varaus vain kahden Viitojan koulun ohjaajan palkkamenoihin elokuusta alkaen. Rehtorit laativat ja tuovat koulujen lukuvuoden 2024-2025 tuntikehykset sivistyslautakunnan päätettäväksi kevään aikana, ja tuntikehykseen vaikuttaa keskeisesti ohjaajien määrä koulussa tulevana lukuvuonna.

Ohjaajakunnalle sekä huoltajille on kerrottu syyslukukauden aikana ennakkoon mahdollisesti tulevilla olevasta muutoksesta mm. vanhempainillan yhteydessä. Koulun vakituisen, syyslukukaudella jatkavan opetushenkilöstön kanssa järjestettiin yhteistoimintaneuvottelu maanantaina 19.2.2024 Viitojan koululla. Läsnä oli vakituisen ohjaajaviranhaltijoiden lisäksi alakoulujen rehtori, sivistysjohtaja ja JUKO ry:n pääluottamusmiehen. Muutos käytiin läpi yhdessä ja henkilöstölle varattiin mahdollisuus lausua oma mielipiteensä valmisteilla olevassa asiassa. Muutos ei johda irtisanomisiin, koska koulun kolmas ohjaaja toimii määräajaisessa tehtävässä

Vakituiset ohjaajat eivät ole kaksiohjaajaisuuden kannalla, mutta ovat jatkossakin sitoutuneita toimimaan Viitojan koulun ohjaajina. Erityisesti resurssien tasapuolinen jako eri koulujen ja kylien kesken, erityisohjaaja- ja tukiohjaajaresurssi mietityttivät. Koulunkäynnin ohjaajat ovat Viitojan koulussa vaihtuneet usein, mikä tuo oman haasteensa koulutyölle. Lisäksi ohjaajat toivat esiin huolen siitä, että perheet vaihtavat mahdollisesti koulua muutoksen vuoksi, mikä lisää oppilasmäärän laskua.

Työnantajan näkemyksen mukaan muutoksessa kyse on lautakunnan antamasta ohjeesta sekä viranhaltijoita valmistelutyöhön velvoittavasta päätöksestä. Vastaava muutos on toteutettu aiemmin Kleemolan ja Sykäräisen kouluissa opiskelijamäärän laskiessa. Uudenlaisia ratkaisuja on haettu aiemmin, ja niitä joudutaan miettimään jatkossakin kulloiset olosuhteet huomioiden, kun oppilasmäärä laskee edelleen. Valtiontalouden haasteet näkyvät myös kunnan taloudellisessa tilanteessa. Kahden ohjaajan koulussa arki on erilaista kuin kolmen ohjaajan koulussa, mutta hyvällä suunnittelulla opetusta voidaan aiempien kokemusten perusteella

järjestää edelleen laadukkaasti. Koulumuutoksissa on pyritty kyläkoulujen säilyttämiseen nykyisessä laajuudessa sekä kohtuullisiin koulumatkoihin. Kleemolan ja Sykäräisen koulun tänä lukuvuonna tapahtuneessa muutoksessa haluttiin varmistaa ennen kaikkea lapsen edun toteutuminen siten, että samanikäisiä oppilaita olisi kaverisuhteiden kannalta molemmissa koulussa riittävästi.

Erityisopettaja- ja koulunkäynnin ohjaajien resurssi mitoitetaan oppilaiden tarpeet ja lakisääteiset oikeudet huomioiden. Yleisen tuen tukiovetusresurssia on käytetty melko vähän Viitojan koulussa, ja sitä on mahdollista lisätä. Henkilöstön vaihtuvuus on haaste myös työnantajalle, jota pyritään ratkaisemaan käytössä olevin keinoin.

Toholammilla on tähän saakka suhtauduttu avoimesti siihen, että perheet voivat valita lapselleen myös jonkin muun kuin lähikoulun, jos toisessa koulussa on vapaita oppilaspaikkoja ja huoltajat järjestävät omalla kustannuksellaan koulukuljetuksen toiseen kouluun. Tätä periaatetta ei ole aiempien muutostilanteiden yhteydessä muutettu, eikä nytkään ole tarkoitus tätä muuttaa. Kunnan tahtotilana on edelleen varmistaa laadukas opetus oppilaille myös Viitojan koulussa, vaikka opettajaresurssi mitoitetaan nykyisen laskeneen oppilasmäärän mukaisesti.

Ennen muutoksesta päättämistä on tarpeen järjestää koulun oppilaiden ja heidän vanhempiensa kuuleminen. Kuulemistilaisuuteen kutsutaan myös opettajakunta sekä lautakunnan jäsenet.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Hirvikoski Ville
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää jatkotoimista asiassa.
Käsittely kokouksessa	Merkitään, että Rasmus Saukko ja Armi Hotakainen saapuivat kokoukseen tämän asian käsittelyn alkaessa klo 16.04.
Päätös	Sivistyslautakunta päätti jatkaa asian valmistelua.

SivL 04.04.2024 § 16
47/12.00.01.01/2024

Valmistelija	Alakoulujen rehtori Leea Piispanen, puh. 040 150 5250 Sivistysjohtaja Ville Hirvikoski, puh. 040 150 5230
	Viitojan koululla järjestettiin keskustelutilaisuus esitetystä muutoksesta 19.3.2024 klo 18. Tilaisuudessa keskusteluista asioista koottiin muistio, joka on oheismateriaalina. Tärkeimpiä kysymyksiä keskustelusta:
	<ul style="list-style-type: none">• Millaisia kustannussäästöjä tai lisäyksiä ehdotettu muutos aiheuttaa?
	Kuulemistilaisuuden jälkeen pyydettiin vielä palkanlaskijan laskelma kokoaikaisen luokanopettajan palkkakustannuksista (opetusvelvollisuus 24 vvt) sekä osa-aikaisesti Viitojalla opettavan luokanopettajan tai laaja-alaisen erityisopettajan palkkakustannuksista (opetusta 9 vvt) 12 kk ajalta.
	Laskelma on laadittu vertailukelpoisuuden vuoksi OVTES:n mukaisten tehtäväkohtaisten palkkojen mukaisesti. Siinä ei siis ole huomioitu esimerkiksi työkokemuksen eli vuosisidonnaisten lisien vaikutusta

lopulliseen kustannukseen tai muita lukuvuosittain sovittavia korvauksia lisätehtävistä tai työn vaativuudesta. Kustannukset sisältävät lomarahan ja sivukulut.

Kokoaikaisen luokanopettajan kustannukset 12 kk ajalta ovat 42 880 €. 9 vvt luokanopettajan kustannukset 12 kk ajalta ovat 16 080 €. 9 vvt erityisluokanopettajan kustannukset 12 kk ajalta ovat 17 393 €.

Tehtäväkohtaisista palkoista saatava säästö on vuositasolla noin 25 487 – 26 800 €.

Vuoden 2023 osalta henkilöstömeno Viitojan koulun määräaikaisen luokanopettajan tehtävästä oli noin 42 400 € ja keskimääräisen sivukuluprosentin 18,99% mukaisesti kokonaiskustannukset olivat noin 51 022 €, eli kokonaiskustannus oli tehtävää hoitavan henkilön koulutuksen ja työkokemuksen perusteella tehtäväkohtaista palkkaa suurempi. Jos tästä summasta lasketaan säästöarvio siten, että palkkakustannukset kerrotaan osa-aikaisen opettajan oppituntien määrällä opetusvelvollisuuteen nähden (9/24), saadaan palkkauskustannukseksi 19 133 €. Näin laskettu säästö olisi 31 887 €.

Valmistelun edetessä on suunnitelma tarkentunut siten, että Viitojan, Sykäräisen ja Herman Ojalan koulun laaja-alainen erityisopettaja ottaisi hoidettavakseen Viitojan 9 vuosiviikkotunnin laajuisen luokanopetuksen. Luokanopetusta voitaisiin suunnitella lukujärjestykseen samoille päiville erityisopetuksen kanssa.

Jos ruotsin oppiaineen opetus hoidettaisiin pääasiassa etäopetuksena ja tämän lisäksi opettaja kävisi noin kerran kuussa Viitojalla järjestämässä lähiopetusta kahdelle oppilaalle, tulisi tästä lisäkustannukseksi matkakorvaus Herman Ojalan koulu - Viitojan koulu - Herman Ojalan koulu. Tällä hetkellä voimassa olevan matkakorvauksen suuruus on 0,57 €/km ja matka edestakaisin on 13 km. Näin ollen korvauksen suuruus 10 kuukauden ajalta olisi 74,10 €.

Vuosisäästö olisi siten vähintään n. 25 410 – 26 725 € sekä kulloinkin opettajan virkaa hoitavan henkilön työhistorian mukaiset vuosisidonnaiset lisät ja lukuvuosittain sovittavat muut palkanlisät.

- Voiko kirkonkylällä asuvia oppilaita siirtyä Viitojan koulun oppilaaksi? Onko laskelmassa varmasti huomioitu kaikki lapset?

Mikäli huoltaja hakee oppilaspaikkaa muusta kuin lähikoulusta, on tämä mahdollista. Huoltaja vastaa tällöin itse kuljetuskustannuksista. Pääasiassa suunta on ollut toisinpäin eli kyläkoulujen alueella asuvat vanhemmat ovat anoneet eri syistä lapselle oikeutta käydä Herman Ojalan koulua.

Tilaisuudessa tarkistettiin eräiden oppilaiden nykyinen oletettu koulupaikka, ja ne olivat oikein. Lisäksi tiedossa on eräiden perheiden osalta toive koulupaikasta Herman Ojalan koulussa, ja myös nämä on otettu huomioon.

- Milloin päätöksen taustalla oleva periaatepäätös kolmen opettajan koulun muutoksesta kahden opettajan kouluksi on tehty ja onko se nykytilanteeseen vielä sopiva?

Toholammilla kyläkoulut on kuntastrategiassa nähty säilyttämisen arvoiseksi. Kuitenkin oppilasmäärien laskiessa on myös muissa kouluissa jouduttu tekemään muutoksia ja niitä tapahtuu myös tulevaisuudessa esimerkiksi Herman Ojalan koulun muuttuessa yksisarjaiseksi lv. 2025-

2026 oppilasmäärän laskiessa.

- Onko ohjaajien sijaan mahdollista käyttää palkkarahat kolmannen opettajan palkkaamiseen?

Ohjaajat toteuttavat opetukseen ja koulupäivän kulkuun liittyviä tukipalvelutehtäviä. Esimerkiksi koulukuljetusten valvonta ei kuulu suoraan opettajan tehtäviin ja ohjaaja toimii toisena käsiparina opettajan tukena oppitunneilla sekä siirtymissä päivän aikana. Henkilökohtaiset avustajat määräytyvät aina oppilaiden yksillöllisen tarpeen mukaan.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Hirvikoski Ville
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää muuttaa Viitojan koulun kaksiopeettajaiseksi lv. 2024-2025 alkaen.
Käsittely kokouksessa	<p>Merkitään, että alakoulujen rehtori Leea Piispanen toimi asiantuntijana ennen asian päätöksentekoa.</p> <p>Leea Piispanen kertoi vielä lautakunnalle ennen päätöksentekoa lautakunnalle oppilaiden ajatuksia muutoksesta. Vanhempien tilaisuuden jälkeen koulussa oppilaiden kanssa käytiin läpi tulevan lukuvuoden lukujärjestykset ja kerrottiin opiskelujärjestelyistä. Lapset olivat tyytyväisiä lukujärjestyksiin, eivätkä lapset moittineet suunnitelmia.</p>
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.